

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/177/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116215040
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116215040.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne: K. J., R.. XX.XX.XXXX, D. C. N. R. C., R. W. Č.. X, právne zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, na ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, na ul. Teplickej č. 7434/147, právne zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, na ul. 1. mája č. 173/11, o vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.02.2018 č.k. 11Csp 25/2016-154 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 23.10.2018 č.k. 11Csp 25/2016 -186 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1.470,88 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.08.2016 do zaplatenia. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany dňa 26.1.2009 uzatvorili formulárovú úverovú zmluvu. Na jej základe žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 2.800 Eur. Žalovaná celkovo zaplatila 4.999,64 Eur a z toho za obdobie od 22.7.2013 do poslednej úhrady, ktorá bola zrealizovaná 20.1.2014 zaplatila sumu 728,76 Eur.

3. Súd prvej inštancie v tejto veci už raz rozhodol, a to rozsudkom zo dňa 22.02.2017 č.k. 11Csp 25/2016-40 a to tak, že vyhovel žalobe o zaplatenie sumy 728,76 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.08.2016 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. V dôsledku odvolania podaného žalobkyňou proti zamietavej časti odvolací súd rozsudok uznesením zo dňa 28.11.2017 č.k. 7Co 84/2017-126 vo výroku o zamietnutí žaloby zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku.

4. Vo veci sa muselo prejudiciálne posúdiť, či úver poskytnutý žalobkyni zo strany žalovaného sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.8.2008 do 30.11.2009).

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/ a písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

6. Zmluva uzavretá medzi stranami neobsahuje konečnú splatnosť úveru. Tá nemôže byť stanovená len počtom mesiacov, pretože počet splátok sa vyžaduje pri inej povinnej náležitosti zmluvy uvedenej v už spomínanom § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Je teda zrejmé, že zákonodarca nestotožňuje konečnú splatnosť úveru s počtom splátok. Je potrebné si uvedomiť, že účelom zavedenia tejto náležitosti zmluvy bolo docieľiť, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti. Nepostačuje len údaj o počte splátok, keďže nemožno od spotrebiteľa požadovať, aby si matematicky vypočítal termín konečnej splatnosti z iných údajov v zmluve. Konečná splatnosť úveru by mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom, pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy je jasný a transparentný.

7. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, podľa ktorého je potrebné najprv rozhodnúť o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Takéto tvrdenie nemá logické opodstatnenie. Vyriešením tejto otázky sa súd zaoberá v rámci sporu prejudiciálne, pričom ako už bolo uvedené, dospel k záveru, že chýba obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z., a preto je potrebné daný úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový, ako to vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 3 uvedeného zákona.

8. Súd je naďalej presvedčený o správnosti názoru vysloveného v predchádzajúcom rozsudku o tom, že nie je nutné rozlíšiť splátku úveru na istinu, úrok a poplatky a k dôvodom predchádzajúceho rozsudku vzhľadom na argumentáciu odvolacieho súdu dodáva, že na rozdiel od neho zastáva názor o nutnosti aplikácie rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie pri tzv. eurokonformnom výklade, pretože vnútroštátne právo sa musí vykladať v súlade s právom Únie, čo vyplýva zo systému zmluvy o fungovaní Európskej únie. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva únie pri rozhodovaní sporu. Pri zabezpečení práva únie vnútroštátny súd nemôže uplatniť žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré by bolo v rozpore s právom únie. Je neakceptovateľné, ak rozsudky európskeho súdu by sa mali aplikovať len vtedy, ak sú na prospech spotrebiteľa a už nie opačne. Vnútroštátne orgány, teda aj súdy sú povinné prihliadať k výkladu práva spoločenstva, ku ktorému dospel Súdny dvor.

9. Predmetom sporu je v súčasnosti už len suma 1.470,89 eura vzhľadom na právoplatný rozsudok ohľadom priznaného nároku vo výške 728,76 eura. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobkyňa by mala vrátiť žalovanému len sumu úveru poskytnutého vo výške 2.800 eur.

10. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného bolo potrebné sa touto námietkou zaoberať.

11. Aj keď súd prvej inštancie zastáva názor o nutnosti aplikácie trojročnej objektívnej premlčacej lehoty vzhľadom na nepreukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť tak, ako to súd odôvodnil v predchádzajúcom rozsudku, odvolací súd s týmto názorom nesúhlasil a vyslovil záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného a teda nutnosti aplikácie desaťročnej premlčacej doby. S poukazom na ustanovenie § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie týmto právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

12. Ako vyplýva z prehľadu o splátkach, žalobkyňa prvýkrát preplatila úver, teda sumu 2.800 eur dňa 28.03.2013. Odvtedy jej začala plynúť desaťročná premlčacia doba, čo znamená, že nárok bol uplatnený včas a námietka premlčania je nedôvodná.

13. Zo strany žalovaného bola námietka premlčania vznesená len ohľadom uplynutia objektívnej premlčacej doby, ako to vyplýva či už z písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe alebo z jeho prednesu na pojednávaní a len v poslednom podaní, ktorého súčasťou bolo ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného z neúčasti na pojednávaní, v poslednej vete bolo uvedené, že uplynula aj subjektívna dvojročná doba, avšak toto tvrdenie žiadnym spôsobom nevysvetlil. Súd preto nemôže považovať námietku premlčania vznesenú žalovaným ohľadom uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty za platný právny úkon pre jej neurčitosť. Námietka premlčania je hmotnoprávnou námietkou upravenou v § 152

CSP, v zmysle ktorého predstavuje právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Námietku premlčania je teda potrebné považovať za právny úkon, ktorý aby bol platný, musí spĺňať všetky potrebné náležitosti právneho úkonu aj v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka vrátane § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda musí byť aj určitá.

14. S prihladnutím na uvedené súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.470,88 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.08.2016 do zaplatenia.

15. Výrok o trovách odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť a priznať žalovanému náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Ako dôvod uviedol, že uzatvorená úverová zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

17. Náležitosť podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. je v úverovej zmluve uvedená pod bodom 52, v zmysle ktorého lehota splatnosti je 84 mesiacov po poskytnutí úveru. Cieľom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. je, aby mal spotrebiteľ informáciu aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Aj keď zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Spotrebiteľ teda disponuje informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru, a preto je cieľ sledovaný ustanovením § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. dosiahnutý.

18. K zákonnému pojmu „termín splatnosti“ je potrebné uplatňovať ustanovenie § 122 Občianskeho zákonníka, pričom je nutné uviesť, že už od dôb Rímskeho práva je každému známe počítanie lehôt podľa dní a mesiacov. Ustanovenie § 122 Občianskeho zákonníka obsahuje výkladové pravidlá pre počítanie hmotnoprávných lehôt ustanovených najmä v Občianskom zákonníku, ale aj v ostatných občianskoprávných predpisoch patriacich do systému súkromného práva. Ide predovšetkým o premlčacie lehoty, prekluzívne lehoty a lehoty určené na vydržanie. Tieto pravidlá sa použijú aj na počítanie lehôt na plnenie záväzkov vzniknutých na základe občianskoprávných skutočností, ako aj na počítanie lehôt, ktoré sú ustanovené v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň (§ 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Platí všeobecná zásada, že ak aplikovaný právny predpis nemá vlastnú špeciálnu úpravu počítania času, platia všeobecné pravidlá počítania času stanovené v § 122 Občianskeho zákonníka. Pretože zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý je aplikovaný v úverovej zmluve nemá vlastnú špeciálnu úpravu počítania času, platia všeobecné pravidlá počítania času uvedené v § 122 Občianskeho zákonníka.

19. Obdobný názor, pokiaľ ide o rozklad splátok, zaujal vo svojom rozsudku aj Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/15 kde konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ďalej uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

20. K sporným otázkam ohľadne výkladu znenia jednotlivých náležitostí úverovej zmluvy sa vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení zo dňa 22.02.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cdo 146/2017. V tomto rozhodnutí uviedol, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich

uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje.

21. Pokiaľ ide o aplikáciu 10-ročnej premlčacej doby, úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale je nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Žalobkyňa žiadne dôkazy preukazujúce úmyselné konanie žalovaného za účelom získania bezdôvodného obohatenia neoznačila. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne nemožno vyvodiť len z tej skutočnosti, že žalovaný neuviedol do úverovej zmluvy náležitosti, ktoré podľa zákona v nej mali byť. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba plynie odo dňa, keď došlo k reálnemu získaniu bezdôvodného obohatenia, z čoho vyplýva, že objektívna doba začne vždy plynúť skôr a je rozpoznateľná na základe skutkových okolností. Zároveň je dôležité podotknúť, že subjektívna premlčacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemôže prekročiť. Nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neuplynúcu dvojročnú subjektívnu dobu. Zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá v roku 2009, kedy judikatúra vo veciach spotrebiteľských sporov nebola natoľko obsiahla a rôznorodá ako v súčasnosti. Žalovaný je subjektom poskytujúcim úveru za účelom výkonu podnikateľskej činnosti. Je preto zrejmé a prirodzené, že za poskytnutie úveru požaduje na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere odplatu vo forme úrokov a poplatkov. Je nedôvodné a nepreukázané zastávať názor, že žalovaný má záujem úmyselne neuvádzať do zmluvy náležitosti vyžadované § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., pretože táto skutočnosť by pre neho znamenala len sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru.

22. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

23. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

24. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, medzi stranami sporu bola dňa 26.01.2009 uzatvorená štandardná formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade s ustanoveniami v tom čase účinného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadovalo rozčlenenie dohodnutej splátky na jednotlivé zložky, teda na istinu, úroky a poplatky. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok sankciou v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

25. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že na posúdenie tejto náležitosti zmluvy nemá vplyv ani rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaný dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Rozhodnutie vydané vo veci C-42/15 má charakter prejudiciálneho rozsudku. Takýto rozsudok je spolu s výkladom alebo s posúdením platnosti práva únie, ktoré sa v ňom nachádzajú, záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý prejudiciálnu otázku podal, ako aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch. Na druhej strane si treba uvedomiť, že úlohou prejudiciálneho rozsudku nie je rozhodnúť spor, ale iba poskytnúť vnútroštátnemu súdu taký výklad práva únie, ktorý mu pomôže pri jeho aplikácii.

26. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že

členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

27. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozíčná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

28. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Z tohto rozhodnutia teda vyplýva, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

29. Požiadavka smernice k otázke členenia splátok je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodit' požiadavku, aby zmluva uvádzala splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Preto Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 správne rozhodol, že smernica takéto členenie nepožaduje.

30. Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa

má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

31. Otázka členenia splátok spotrebiteľského úveru bola po prvýkrát upravená v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť. Vyjadrením slov „sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ mal zákonodarca jednoznačne na mysli rozčlenenie jednotlivých položiek, čo vyplýva z jazykového výkladu, ako aj logického výkladu zákona, pričom uvedené bolo potvrdené v mnohopočetnej a ustálenej judikatúre, ktorá bola aj v prípade výkladu zákona č. 258/2001 Z.z., teda nielen zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý transponoval Smernicu 2008/48, potvrdená aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Povinnosť rozčlenenia jednotlivých platieb je podporená tiež vetou za bodkočiarkou, kde zákonodarca uviedol dodatočnú povinnosť pre veriteľa, a to povinnosť uviesť aj súčet týchto platieb, ak je to možné. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. bolo následne novelizované zákonom č. 568/2007 Z.z. a to tak, že predmetná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa presúva z písm. a/ do písm. i/, pričom platilo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonodarca teda slovo „sumu“ nahradil slovom „výšku“ a vypustil požiadavku „uviesť aj súčet týchto platieb, ak je to možné, s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť“. Uvedenou novelou zákonodarca neupustil od požiadavky členenia splátok spotrebiteľského úveru vypustil len požiadavku na uvedenie súčtu týchto platieb.

32. Pokiaľ ide o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018 vydané vo veci 3Cdo 146/2017, toto sa týkalo zmlúv uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda na zmluvy uzatvárané podľa právneho predpisu odlišného od zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu 26.01.2009, kedy bola uzatvorená zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným. Navyše, a to je potrebné osobitne zdôrazniť, k uzatvoreniu tejto zmluvy došlo v čase, keď ešte neuplynula transpozičná lehota Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS stanovená v článku 27 do 12.05.2010 a v čase účinnosti Smernice 87/102/EHS, ktorá bola v súlade s článkom 29 zrušená s účinnosťou od 12.05.2010.

33. Čo sa týka ďalšej náležitosti zmluvy o úvere predpokladanej ustanovením § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorou je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, k tejto je potrebné dodať, že v samotnej zmluve o úvere podpísanej zmluvnými stranami sa takýto údaj nenachádza. Konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných splátkach, ako to bolo v prípade danej zmluvy. Spotrebiteľ totiž musí mať jasno už pri uzatvorení zmluvy, kedy nastane konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, veď práve to je účelom citovaného zákonného ustanovenia.

34. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere účinný osobitný právny predpis a to zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 4 ods. 2 upravoval osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Toto ustanovenie obsahovo rozsiahle nie je a medzi náležitosťami zmluvy uvádza i konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tieto náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g/ a písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sú tak významné, že s ich neuvedením zákon v ustanovení § 4 ods. 3 spája sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

35. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvorenia zmluvy platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tieto zákonom vyžadované osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere dodržané neboli. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie takejto zmluvy nemôže zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobkyne. Rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Ak žalovaný ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov, v rozpore so zákonom nedodrží

predpísané náležitosti zmluvy spôsobujúce, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, jeho konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Je skutočne veľmi ťažko uveriť, aby žalovaný nemal vedomosť o tom, čo môže spôsobiť uzavretím zmluvy bez uvedenia konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a bez uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený. Záver o potrebe aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby upravenej v ustanovení § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka má preto oporu vo vykonanom dokazovaní.

36. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok v spojení s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnej žalobkyni v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

38. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).